

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKEITIMO PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS
ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucija, pateikusi pastabas ar pasiūlymus, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai į pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
<p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Į 2022-05-04 Nr.(7.32Mr-04)-6K-2202709</p> <p>UAB Bifinity, UAB Decentralized, UAB Debex Operations, UAB Simplex Payment Services, UAB Spectro finance, 2022-05-11</p> <p>FINTRCH HUB LT, 2022-05-04 Nr. (7.32Mr-04)-K-2202709</p> <p>Advokatų profesinės bendrijos Šenavičius</p>	<p>Kliento identifikavimas nuo 0 eurų sumos yra per griežtas, neatitinkantis tarptautinės praktikos (0 riba šiuo metu nėra taikoma nei vienoje ES valstybėje, JAV nustato reikalavimą nuo 1000 USD kaupti operacijų įrašus bei nuo 3000 USD nustatyti kliento tapatybę) ir galintis sumažinti Lietuvoje veikiančių bendrovių konkurencingumą kitų užsienio valstybėse veikiančių bendrovių atžvilgiu, taip pat ženkliai didins šią veiklą vykdančio ūkio subjekto administracinę naštą, mažins palankias sąlygas inovacijų kūrimui bei sudarys kliūčių naujų technologijų vystymui bei taikymui.</p> <p>Remiantis vienos iš bendrovių duomenimis, kuri apdoroja mokėjimus kortele, kuriais apmokama už virtualaus turto įsigijimą ir kuri turi įsidiegusi anti-sukčiavimo mechanizmus, kurių tikslas yra identifikuoti ir užkirsti kelią sukčiavimo atvejams, atliko testavimus operacijoms iki 1000 USD (suminė suma per klientą, ne per atskirą operaciją), kurioms nebuvo atliekamas vartotojo identifikavimo procesas ir buvo nustatyta, kad netaikant vartotojo identifikavimo procedūros iki 1000 USD, sukčiavimo atvejų skaičius tapo 0,09% didesnis, kas yra labai nereikšmingas skaičius. Galime neabejotinai patvirtinti, kad kuo mažesnė atliekamos operacijos suma, tuo yra mažesnis sukčiavimo atvejų skaičius. Operacijų, kurios yra didesnės nei 1000 USD (suminė suma per klientą, ne per atskirą operaciją), sukčiavimo atvejų skaičius yra daugiau nei dvigubai dažnesnis nei operacijų, kurios yra žemiau 1000 USD ribos.</p> <p>Siūlome toliau taikyti esamą ribą operacijoms iki 1000 eurų dėl kurių nereikalaujama identifikuoti kliento tapatybę.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Europos Komisija 2019 m. atliko antrąją pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, darančios įtaką Europos Sąjungos vidaus rinkai, įvertinimą¹ (toliau – SNRA). Europos Komisija SNRA ataskaitoje virtualiųjų valiutų sektorius įvertintas kaip itin rizikingas (p. 97-105). Vadovaujantis Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo² rezultatais, virtualiųjų valiutų sektorius įvertintas kaip itin rizikingas. Vadovaujantis šiais dokumentais, Lietuvai kyla pareiga imtis atitinkamų priemonių kylančioms rizikoms valdyti.</p> <p>Kriptoturto pervedimai skiriasi nuo įprastų lėšų pervedimo: dėl visuotinio pasiekiamumo ir technologinių savybių, virtualaus (kripto) valiutų turtas gali būti perkeliamas per daug piniginių keliose jurisdikcijose daug didesniu mastu ir didesniu greičiu nei įprasti pervedimai; galimybė suskirstyti didelę operaciją į mažesnes sumas, naudojant kelis iš pažiūros nesusijusius pinigines adresus; virtualaus kriptoturto vertė gali ženkliai svyruoti trumpu laikotarpiu, todėl apsunkinamas bet koks minimalaus reikalavimo nustatymas ir įgyvendinimas. Pažymėtina, kad šiuo metu nėra nacionalinių ar tarptautinių standartų dėl virtualiosios valiutos ar virtualaus turto vertinimo ir vertės nustatymo dėl kurių paslaugas</p>

¹ https://ec.europa.eu/info/files/supranational-risk-assessment-money-laundering-and-terrorist-financing-risks-affecting-union-annex_en

² <https://www.fntt.lt/lt/pinigu-plovimo-prevencija/nacionalinis-pinigu-plovimo-ir-teroristu-finansavimo-rizikos-vertinimas/242>

<p>ir partneriai RESPONSE, 2022-05-11</p> <p>Infobalt Lietuva Į 2022-05-03 Nr. (7.32Mr.-04)-6K- 2202709</p>	<p>Taip pat buvo pateiktas kitas siūlymas:</p> <p>„6) prieš atlikdami virtualiosios valiutos keitimo operacijas ar sandorius virtualiąja valiuta, lėšomis, kurių suma lygi arba viršija 500 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta arba prieš įnešdami į depozitinę virtualiųjų valiutų piniginę, arba iš jos išimdami virtualiąją valiutą, kurios suma lygi arba viršija 1 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta, nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną ar kelias tarpusavyje susijusias operacijas (virtualiosios valiutos vertė nustatoma piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo momentu), išskyrus atvejus, kai kliento ir naudos gavėjo tapatybė jau yra nustatyta.“</p>	<p>teikia virtualiųjų valiutų keityklos operatoriai ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriai. Todėl skirtingi dalyviai virtualų turtą įvertina pagal jų pačių modelį (t.y. naudojami <i>mark to model</i> metodą) ir dėl to įstatymo projekte nustačius konkrečią sumą, išreikštą eurai, gali kilti reguliacinio arbitražo rizika ir nuostatos būtų interpretuojamos nevienodai tarp skirtingų rinkos dalyvių (t.y. panašus savo esme, savybėmis virtualus turtas gali būti įvertintas labai skirtinga suma, išreikšta eurai, ir dėl to vieni subjektai sumą traktuos kaip viršijančią 1000 eurai, o kiti kaip neviršijančią).</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad šiuo metu norint finansuoti teroristus, nereikia didelių sumų, tai suponuoja leidimas nustatyti kliento ir naudos gavėjo duomenis tik nuo 1000 eurų. Dabartinis reglamentavimas virtualių valiutų keityklų operatorių ir depozitinių virtualių valiutų piniginių operatorių klientams leidžia išlikti „nematomiems“ ir atlikti pavedimus bet kam, į bet kurią valstybę ir likti nepastebėtiems, dėl to siekiant panaikinti galimybes išlikti „nematomiems“ būtina 1000 eurų ribos kartelę nuleisti iki 0.</p> <p>Jungtinių Valstijų finansinės žvalgybos padalinys FinCEN (<i>Financial Crimes Enforcement Network</i>) išanalizavo duomenis, gautus iš apytiksliai 2 000 įtartinų veiklos ataskaitų, kuriuos 2016–2019 m. pateikė pinigų perdavėjai, susijusius su galimais su teroristų finansavimu susijusių lėšų perdavimais. Apytiksliai 71 procentas perdavimų buvo 500 USD vertės arba mažesnis, iš viso daugiau nei 179 mln. USD. Maždaug 57 procentai tų perdavimų buvo 300 USD vertės arba mažesni, bendra jų vertė – 103 mln. Apibendrinama, kad teroristų finansuotojai ir pagalbininkai yra kūrybingi ir sieks išnaudoti finansų sistemos pažeidžiamumą siekdami savo neteisėtų tikslų, įskaitant, kaip pateikta analizėje, mažų sumų sandoriais.³</p>
---	--	---

³ <https://www.federalregister.gov/documents/2020/10/27/2020-23756/threshold-for-the-requirement-to-collect-retain-and-transmit-information-on-funds-transfers-and>

		<p>2022 m. sausio mėn. blokų grandinės platforma <i>Chainalysis</i> išleido naują ataskaitą, kurioje pateikti duomenys apie 2021 m. kriptoturto pinigų plovimo statistiką.⁴ Ataskaitoje nurodoma, jog daugiausiai pervedimų iš neteisėtų adresų į keityklas buvo atliktų mažomis sumomis – beveik 80 000 tūkst. Pervedimų sumos svyravo nuo 499 iki 599 dolerių, 60 000 tūkst. Nuo 599 iki 699 dolerių. Ataskaitoje teigiama, kad dėl taisyklių, tokių kaip <i>travel rule</i>, kriptovaliutų verslas daugelyje šalių turi atlikti papildomus atitikties patikrinimus, teikti ataskaitas ir dalytis informacija, susijusia su operacijomis, kurių vertė viršija 1 000 dolerių. Kaip ir galima tikėtis, neteisėti adresai siunčia neproporcingai daug pervedimų keitykloms, kurie yra mažesni nei 1000 dolerių slenkstis. Tokių pasikartojančių operacijų atvejai gali reikšti, kad vartotojai daro tai, kas vadinama struktūrizavimu, t.y. sąmoningai skaido didelius mokėjimus į mažesnius, kiek žemiau duomenų slenksčių, kad apgautų bendrovių pinigų plovimo prevencijos specialistus.</p> <p>Šiuo metu Europos Taryboje svarstomas <i>Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas ir tam tikrą virtualių kriptoturtą</i>. Pasiūlyme nustatoma pareiga tikrinti, ar informacija apie mokėtoją ar gavėją lėšų pervedimo atveju yra tiksli, tik lėšų pervedimams viršijantiems 1000 Eur. <u>Tuo tarpu analogiškas reikalavimas virtualaus kriptoturto pervedimo atvejais nebus nustatomas</u> (preambulės 22a p). Pasiūlymas teikiamas atsižvelgiant į rizikas, susijusias su virtualaus kriptoturto pervedimais. Pažymėtina, kad Estijoje įsigaliojo naujas reguliavimas, panaikintas slenkstis dalykinių santykių pradžia, priėmus <i>travel</i></p>
--	--	---

⁴ <https://go.chainalysis.com/rs/503-FAP-074/images/Crypto-Crime-Report-2022.pdf>

		<i>rule</i> nebelieka jokių ribinių sumų nuo kada reikia pradėti tikrinti tapatybę. ⁵
<p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Į 2022-05-04 Nr.(7.32Mr-04)-6K-2202709</p> <p>UAB Bifinity, UAB Decentralized, UAB Debex Operations, UAB Simplex Payment Services, UAB Spectro finance, 2022-05-11</p> <p>FINTECH HUB LT, Į 2022-05-04 Nr. (7.32Mr-04)-6K-2202709</p> <p>Infobalt Lietuva Į 2022-05-03 Nr. (7.32Mr.-04)-6K-2202709</p>	<p>Pažymėtina, kad dėl <i>Travel rule</i> taisyklių įgyvendinimo virtualių valiutų keityklos operatoriai ar depozitinių virtualių valiutų piniginių operatoriai šiuo metu neturi vieningos teisinės ir technologinės žinučių ar duomenų perdavimo sistemos (tokios kaip SWIFT ar SEPA), leidžiančios gauti ir perduoti abiejų sandorio šalių identifikuojančią informaciją.</p> <p>Tarpvalstybinio aiškumo ir praktinių įgyvendinimo rekomendacijų šiuo metu nėra. Atsižvelgiant į tarptautinį globalų virtualaus turto operatorių veiklos pobūdį, ši verslo sritis gali susidurti su problema, kai reguliavimas įsigalioja skirtingose valstybėse nevienodu laiku, tokiu būdu sudarant rinkos dalyviams nevienodas verslo vykdymo sąlygas ir teikiant nepagrįstą konkurencinį pranašumą toms šalims, kurios kol kas nėra įdiegusios tokio pobūdžio pakeitimų.</p> <p>Technologiniu aspektu siūlomas pakeitimas nenumato aiškaus duomenų perdavimo sprendimo. Pažymėtina, kad net ir pagrindinis šio pakeitimo šaltinis - FATF rekomendacijos p. 285 3- siūlo mažiausiai penkis įvairius sprendimo būdus duomenų apsaugai tarp paslaugų operatorių, kas sukelia dar didesnę neaiškumą tiek grandinių technologijų techniniu požiūriu (skirtingi tinklai, naudoja skirtingas technologijas ir, tikėtina, gali pritaikyti skirtingus siūlomus būdus), tiek ir globalus suderinamumas ir atitikimas skirtingų šalių reguliatorių poreikiams, kurie šiai dienai nėra vienodi.</p> <p>Toks reikalavimas praktikoje reikštų, kad virtualių valiutų keityklos operatorius turėtų kažkoku būdu sukurti techninę integraciją su visais pasaulio virtualių valiutų keityklų operatoriais, o taip pat ir visomis decentralizuotomis piniginėmis. Virtualių valiutų keityklų operatorius turėtų minėtą informaciją perduoti kažkokiai centralizuotai ir tam skirtai institucijai per universalią integraciją, tačiau tokia institucija ar integracijos galimybė šiuo metu net neegzistuoja.</p> <p>Norime pažymėti, kad bendrovės iš esmės palaiko šios taisyklės įvedimą ir mano, kad jos įgyvendinimas palengvintų bendrovių atliekamą pinigų plovimo ir teroristų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Europos Taryboje svarstomas <i>Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas ir tam tikrą kriptoturtą</i> bei jame yra įtraukta <i>travel rule</i> taisyklė, siekiant nuostatų suluginimo su FATF rekomendacijomis (Reglamento 14 str.), iš dalies pritartume, kad <i>travel rule</i> nuostatų įsigaliojimas pilna apimtimi būtų numatytas ne anksčiau kaip nuo 2024 m. sausio 1 d., bendrovėms siekiant tinkamai pasiruošti technologiniam nuostatos įgyvendinimui.</p> <p>Šia nuostata siekiama įgyvendinti Finansinių veiksmų darbo grupės (angl. Financial Action Task Force, FATF) 16 rekomendaciją, užtikrinant <i>travel rules</i> taisyklę.</p> <p>Rekomendacijoje nurodoma, kad yra tikslinga įpareigoti virtualių valiutų keityklų operatorius ir depozitinių virtualių valiutų piniginių operatorius gauti, laikyti ir perduoti reikalingą informaciją apie mokėjimo iniciatorių ir gavėją, kad būtų galima nustatyti ir pranešti apie įtartinus sandorius ar operacijas, stebėti informacijos prieinamumą, imtis išaldymo veiksmų ir uždrausti sandorius su asmenimis ar subjektais keliančiais pinigų plovimo ar terorizmo finansavimo įtarimų.</p> <p>Estijoje priimtais pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimais buvo įtvirtinti analogiški reikalavimai kriptoturto veiklos subjektams rinkti, saugoti ir perduoti duomenis operacijos gavėjui (Estijos Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 25 straipsnio 23, 24,</p>

⁵ Estijos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 25 straipsnio 23, 24, 25, 27 dalys
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/517112017003/consolide/current>

	<p>finansavimo rizikos vertinimą bei prevenciją, tačiau jos įgyvendinimas bus efektyvus tik tuomet, kuomet bus sukurtas globalus standartas reikiamų duomenų apsaugai.</p> <p>Atsižvelgiant į pateiktus argumentus siūlome Įstatymo projekte nustatyti, kad <i>travel rule</i> taisyklės taikymas pilna apimtimi įsigalios ne anksčiau kaip nuo 2025 m. sausio 1 d. ir įstatymu įpareigoti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą iki 2023 m. gruodžio 31 d. parengti detalius techninius nuostatų įgyvendinimo reikalavimus, kuriais turėtų vadovautis bendrovės.</p>	<p>25, 27 dalys).</p> <p><i>Travel rule</i> įgyvendinta: Kanadoje⁶, JAV⁷, Vokietijoje⁸, Šveicarijoje⁹, Japonijoje (2022 04 mėn.)¹⁰, Pietų Korėjoje (2022 04 mėn.)¹¹, Singapūre¹², Filipinuose (nuo 2021 m.),¹³ Estijoje (2022 03 mėn.)¹⁴. Artimiausiais mėnesiais planuojama priimti įstatymo pakeitimus įgyvendinant <i>travel rule</i> taisyklę Pietų Afrikos Respublikoje, Malaizijoje, Indonezijoje. Jungtinė Karalystė planuoja <i>travel rule</i> įgyvendinti dar 2022 m.¹⁵ Tendencija, kad Azijos šalys kol kas lyderiauja FATF rekomendacijų įgyvendinime.</p> <p>Pažymėtina, kad Japonijoje buvo vienerių metų pereinamasis laikotarpis pasiruošti <i>travel rule</i> įgyvendinimui. Pietų Korėjoje taip pat buvo vienerių metų pereinamasis laikotarpis pasiruošimui.</p>
<p>Lietuvos bankas, Į 2022-05-04 Nr. G 2022/(34.74.E-4200)- 11-5032</p>	<p>Siūlome Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalyje nustatyti 350 000 eurų dydžio įregistruotą įstatinį kapitalą juridiniams asmenims, vykdančioms virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus veiklą. Dažniausiai praktikoje tokia veikla užsiimančios asmenys teikia ir kitas su virtualiosiomis valiutomis susijusias paslaugas (tokias kaip</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projekte (toliau – Įstatymo projektas) numatytas 125 000 dydžio</p>

⁶ [Proceeds of Crime \(Money Laundering\) and Terrorist Financing Regulations \(justice.gc.ca\)](https://www.justice.gc.ca/proceeds-of-crime-money-laundering-and-terrorist-financing-regulations)

⁷ <https://www.fincen.gov/sites/default/files/advisory/advisu7.pdf>

⁸ https://www.bgb1.de/xaver/bgb1/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBl&jumpTo=bgb1121s4465.pdf#_bgb1_%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgb1121s4465.pdf%27%5D__1652349320999

⁹ <https://fedlex.data.admin.ch/filestore/fedlex.data.admin.ch/eli/cc/2015/390/20200101/de/pdf-a/fedlex-data-admin-ch-eli-cc-2015-390-20200101-de-pdf-a.pdf>

¹⁰ [en amlcft guidelines.pdf \(fsa.go.jp\)](https://www.fsa.gov.uk/policy-positions/amlcft-guidelines)

¹¹ <https://www.fsc.go.kr/eng/pr010101/77580>

¹² https://www.mas.gov.sg/-/media/MAS/Regulations-and-Financial-Stability/Regulatory-and-Supervisory-Framework/Anti_Money-Laundering_Counteracting-the-Financing-of-Terrorism/PSN02-Prevention-of-Money-Laundering-and-Counteracting-the-Financing-of-Terrorism--Digital-Payment-Tok.pdf

¹³ <https://www.bsp.gov.ph/Regulations/Issuances/2021/1108.pdf>

¹⁴ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/517112017003/consolide/current>

¹⁵ <https://www.gov.uk/government/consultations/amendments-to-the-money-laundering-terrorist-financing-and-transfer-of-funds-information-on-the-payer-regulations-2017-statutory-instrument-2022>

<p>FINTECH HUB LT, Į 2022-05-04 Nr. (7.32Mr-04)-6K- 2202709</p> <p>Advokatų profesinės bendrijos Senavičius ir partneriai RESPONSE, 2022-05-11</p>	<p>klientų turto saugojimas, administravimas), todėl kelia didesnę riziką dėl savo tarpusavio sąsajų tiek patiems virtualiųjų valiutų keityklos operatoriams, tiek ir jų klientams. Be to, nei Įstatymo projekte, nei kituose šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose nėra nustatyta kitų riziką ribojančių reikalavimų tokiai veiklai, todėl didesnis kapitalo dydžio reikalavimas turėtų ir galėtų padėti valdyti ir kitas rizikas, tokias kaip likvidumo ar operacinė rizika.</p> <p>Šiuo metu Įstatyme būtų naudinga įtvirtinti mažesnio kapitalo reikalavimą. Asociacija pažymi, kad dalis kriptoturto paslaugų teikėjų šiuo metu veikia su minimaliu 2 500 EUR dydžio kapitalu. Įstatyme įtvirtinus 125 000 EUR dydžio reikalavimą kapitalui ir pradėdant šį reikalavimą taikyti nuo lapkričio mėn. rinkos dalyviai nebeturės pakankamai laiko pasirengti. Asociacija siūlo didinti kapitalo reikalavimą kriptoturto paslaugų teikėjams palaipsniui, kasmetiniais intervalais, pavyzdžiui, nustatyti 50 000 EUR dydžio kapitalo reikalavimą nuo 2022 lapkričio 1 d., 75 000 EUR dydžio kapitalo reikalavimą nuo 2023 lapkričio 1 d., 125 000 EUR dydžio kapitalo reikalavimą nuo 2024 lapkričio 1 d. ir taip sukurti rinkos dalyviams pereinamąjį laikotarpį iki Reglamento taikymo pradžios. Toks pereinamasis laikotarpis palengvins kriptoturto paslaugų teikėjams finansinę naštą ir leis pasiruošti Reglamento taikymo pradžiai.</p> <p>Svarstant reikalaujamo įstatinio kapitalo dydžio klausimą, vertėtų atsižvelgti ir į šiuo metu taikomus reikalavimus prižiūrimiems finansų rinkos dalyviams, (investicines paslaugas teikiančioms finansų maklerio įmonėms (C kategorijos) taikomas 75 000 EUR dydžio pradinio kapitalo reikalavimas; mokėjimo įstaigoms – priklausomai nuo teikiamų mokėjimo paslaugų – pradinio kapitalo reikalavimas svyruoja nuo 20 000 EUR iki 125 000 EUR; sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams taikomas 40 000 EUR paslaugų teikėjams, o naujasis ES Sutelktinio finansavimo reglamentas numato 25 000 EUR dydį).</p> <p>Siūlome nustatyti 100 000 eurų įstatinio kapitalo dydį kriptoturto paslaugas teikiančioms įmonėms.</p>	<p>įstatinis kapitalas yra siūlomas atsižvelgiant į, šiuo metu, Lietuvoje veikiančių virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ar depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus vykdomą veiklą ir numatomą būsimą vieningą Europinį reguliavimą, kuris numatytas Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente dėl kriptoturto rinkų <i>Markets in Crypto Assets regulation</i> (toliau – Reglamentas MiCA), kuriuo iš dalies keičiama direktyva 2019/1937. Pažymėtina, kad Reglamento MiCA IV priedas nustato kriptoturto paslaugų teikėjams ateityje numatomus taikyti minimalius kapitalo reikalavimus. Kriptoturto paslaugų teikėjai yra suskirstyti į 3 klases: 1 klasei priskirti kriptoturto paslaugų teikėjai turi teisę teikti šias kriptoturto paslaugas: pavedimų priėmimas ir perdavimas trečiųjų šalių vardu ir (arba) konsultacijų dėl kriptoturto teikimas ir (arba) pavedimų vykdymas trečiųjų šalių vardu ir (arba) kriptoturto platinimas; 2 klasei priskirti kriptoturto paslaugų teikėjai turi teisę teikti 1 klasei priskirtas paslaugas bei turi teisę teikti kriptoturto saugojimo ir administravimo trečiųjų šalių vardu paslaugą; kriptoturto keitimas į dekretinus pinigus, kurie yra teisėta mokėjimo priemonė; kriptoturto keitimas į kitą kriptoturtą; 3 klasei priskirti kriptoturto paslaugų teikėjai turi teisę teikti 2 klasei priskirtas paslaugas ir prekybos kriptoturtu platformos valdymo paslaugas. Taip pat pažymėtina, kad pagal numatomą vykdyti veiklą nustatytas: 1 klasei – 50 000 eurų, 2 klasei – 125 000 eurų ir 3 klasei – 150 000 eurų pradiniai kapitalai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje veikiantys kriptoturto paslaugų teikėjai teikia depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių valdymo klientų vardu paslaugas ar už atlygį virtualiosios valiutos keitimo, pirkimo ir (arba) pardavimo paslaugas arba dažnu atveju abi šias paslaugas, todėl pagal numatomą Reglamento MiCA reguliavimą, šiuo metu, Lietuvoje teikiamos paslaugos pateka į 2 klasę, kuri numato minimalų pradinį kapitalą 125 000 eurų, kuris yra siūlomas įstatymo projekte.</p> <p>Asociacijos siūloma įstatinio kapitalo periodinio didinimo struktūra nėra stabili, atsižvelgiant į tai, kad nėra aiškios</p>
--	--	--

		<p>Reglamento MiCA priėmimo ir įsigaliojimo datos, todėl galima situacija, kad nacionalinio teisės akto nuostatos numatytų kitokį įstatinio kapitalo dydį nei numato Reglamentą MiCA. Taip pat pažymėtina, kad Įstatymo projekto pakeitimus planuojama teikti Seimui priimti iki pavasario sesijos pabaigos, todėl 6 mėnesių pereinamasis terminas yra pakankamas laikas įstatinio kapitalo padidinimui.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad didesnio pradinio kapitalo dydžio 350 000 eurų nustatymas, siekiant padengti kitus riziką ribojančius reikalavimus yra nepagrįstas ir neproporcingas kriptoturto paslaugų teikėjų atžvilgiu.</p>
<p>Infobalt Lietuva Į 2022-05-03 Nr. (7.32Mr.-04)-6K- 2202709</p>	<p>Įstatymo projekte numatyta, kad kriptoturto paslaugų teikėjai privalo nevykdyti veiklos ir neteikti paslaugų kitoje valstybėje tokiu mastu, kad Lietuvos Respublikoje liktų tik neesminės jų veiklos pobūdžiui funkcijos ar paslaugos ir jos būtų atliekamos ar teikiamos išimtinai tik kitos valstybės klientams ar iš esmės veiklos Lietuvos Respublikoje jie nevykdytų.</p> <p>Lietuvos rinka yra maža ir labai sunku užtikrinti, kad tai būtų įgyvendinama, verslas ir teikiamos paslaugos persilieja ir į kitas ES šalis. Kas būtų traktuojama kaip nevykdyti veiklos, neteikti paslaugų kitoje valstybėje tokiu mastu, kad liktų tik neesminės funkcijos? Įmonė, rinkos dalyviai moka mokesčius, moka už perkamas paslaugas, moka atlyginimus ir pan. Lietuvos Respublikos teritorijoje ir į jos biudžetą, tad traktavimas jog įmonė yra neveiksni Lietuvoje būtų neteisinga.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Šiuo pasiūlymu siekiama išvengti ydingos praktikos, kai Lietuva galimai būtų laikoma tik lengvatinio įsisteigimo šalimi, o su kriptoturtu susijusių paslaugų teikėjų veikla būtų vykdoma kitose valstybėse, tokiu būdu siekiant išvengti griežtesnio įsisteigimo reguliavimo, reguliacinio arbitražo, tačiau reputacinė pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika tektų Lietuvai.</p> <p>Šia nuostata siekiama, kad įsteigta bendrovė turėtų realų ryšį su Lietuva, jos veiklos atskaitomybė tektų Lietuvos priežiūros ir kontrolės institucijoms. Kitu atveju tokios nuostatos atsisakymas galėtų lemti neteisingą konkurenciją tarp valstybių narių tarptautiniu mastu. Pažymėtina, kad ši nuostata nedraudžia veiklos vykdyti ir paslaugų teikti tiek Europos Sąjungoje, tiek kitose užsienio valstybėse.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje nustatyta, kad <u>siekiant išvengti piktnaudžiavimo įsisteigimo teise būtina reikalauti, kad mokėjimo įstaiga, prašanti išduoti leidimą valstybėje narėje, bent dalį savo mokėjimo paslaugų vykdytų toje valstybėje narėje</u> (preambulės 36 punktas).</p>

		Pažymėtina, kad Estijoje sugriežtinus reikalavimus kriptoturto veiklą vykdančioms įmonėms, dalis jų registravosi Lietuvoje, vien per 2021 metus įsiregistravo 188 kriptoturto veiklą vykdančių įmonių, o iki 2022-03-16 jau buvo registruotos 252 kriptoturto veiklą vykdančios įmonės, kurios Lietuvą pasirinko kaip lengvatinio reguliacinio režimo šalį.
Advokatų profesinės bendrijos Senavičius ir partneriai RESPONSE, 2022-05-11	<p>Projekte numatyta, kad kriptoturto paslaugų teikėjų vadovaujantys darbuotojai negali tuo pačiu metu atstovauti daugiau nei vienam kriptoturto paslaugų teikėjui, išskyrus atvejus, kai tie asmenys priklauso vienai įmonių grupei.</p> <p>Mūsų vertinimu, pakeitimas yra neproporcingas, tokių ekspertų skaičius Lietuvoje yra itin ribotas, tai taip pat reikštų ir tai, jog kriptoturto paslaugų teikėjai šiems asmenims turės siūlyti itin konkurencingus atlygius bei darbo sąlygas (t. y. aktyviai konkuruoti dėl ribotos šių specialistų paklausos su visa prižiūrimų ir neprižiūrimų finansinių paslaugų teikėjų rinka), padidintų paslaugų teikėjų kaštus.</p> <p>Siūlome šio tikslo siekti proporcingai, neribojant PPTFP pareigūno galimybės dirbti bent keliuose (tai pačiai įmonių grupei nepriklausančiose) kriptoturto paslaugų teikėjų įmonėse. Siūlytume Įstatymo papildymą išdėstyti sekančiai:</p> <p>„6. Pagal šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalį paskirti virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių vadovaujantys darbuotojai negali tuo pačiu metu atstovauti daugiau nei ~~vienam~~ <i>keturiems</i> virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą vykdančiam juridiniam asmeniui ~~vykdantiems juridiniams asmenims~~ <i>vykdantiems juridiniams asmenims</i>, išskyrus atvejus, kai tie juridiniai asmenys priklauso vienai įmonių grupei.“</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Europos Komisija 2019 m. atliko antrąją pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, darančios įtaką Europos Sąjungos vidaus rinkai, įvertinimą (toliau – SNRA). Europos Komisija SNRA ataskaitoje virtualiųjų valiutų sektorius įvertintas kaip itin rizikingas (p. 97-105). Vadovaujantis Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatais, virtualiųjų valiutų sektorius įvertintas kaip itin rizikingas. Vadovaujantis šiais dokumentais, Lietuvai kyla pareiga imtis atitinkamų priemonių kylančioms rizikoms valdyti.</p> <p>Siūlomas įstatymo pakeitimas yra orientuotas į pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos stiprinimą virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą vykdančiose bendrovėse. Siekiant užtikrinti vartotojų apsaugą, kriptoturto paslaugų teikėjų bendrovėse turi būti laikomasi griežtų organizacinių reikalavimų, vadovaujantys darbuotojai atsakingi už kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimo srityje vykdomą veiklą, turi būti kompetentingi, kvalifikuoti, realiai dirbantys bendrovėje bei pasiekiami ir bendradarbiaujantys su priežiūros institucija.</p> <p>Vadovaujantis PPTFPĮ 23 str. 1 d. šiame įstatyme nurodyta informacija, kurią gauna FNTT, negali būti skelbiama ar perduodama kitoms valstybės valdymo, kontrolės ar teisėsaugos institucijoms, kitiems asmenims, išskyrus šiame ir kituose įstatymuose nustatytus atvejus. Atsižvelgiant į informacijos apsaugos reikalavimus – negali tretieji asmenys žinoti apie kitų</p>

		<p>įmonių teikiamus pranešimus FNTT dėl įtartinų operacijų ar sandorių, todėl galimas būtų interesų konfliktas, jei vienas vadovaujantis darbuotojas atstovautų keliuose įmonėse.</p> <p>Atstovaujant daug įmonių nėra galimybės tinkamai įsigilinti į kiekvienos įmonės veiklos ir rizikų valdymo modelius ir kokybiškai atlikti visas pareigas, būtinas tinkamam pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos rizikų užkardymui, atsakingi darbuotojai skirdami tik dalį darbo laiko vienai įmonei neturi galimybės užtikrinti nuolatinio transakcijų monitoringo, o tai kelia didelę riziką neįgyvendinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimų.</p>
--	--	--